

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Saksnummer Ephorte:
Saksbehandler: Morten Johannessen
Dato: 26.09.2019

Protokoll fra styremøte 20. september 2019

Saker: 2019/18–2019/24
Møtested: Rådhuset, Kragerø
Dato: 20.09.2019
Kl: 10:00 –13:30

Faste medlemmer som deltok:

Jone Blikra
Tone Berge Hansen
Solfrid Rui Slettebakken
Viggo Nicolaysen
Torstein Kiil

Varamedlemmer som deltok:

Faste medlemmer/varamedlemmer som hadde forfall:

Møteledelse:

Jone Blikra

Fra administrasjonen deltok:

Morten Johannessen

Andre deltakere:

Protokollen ble sendt møtedeltakerne på e-post 26.09.19. Merknader mottatt innen en uke er innarbeidet.

Underskrifter, Kragerø 22. november 2019:

.....

.....

Sak 2019/18: Innkalling, sakskart og underskrift av protokoll

Innkalling og sakskart ble godkjent.

Sak 2019/19: Vedtak etter delegert myndighet

Tre vedtak ble tatt til orientering.

Sak 2019/20: Orienteringssaker

Styreleder orienterte:

- Kommunestyret vil foreslå representanter til nasjonalparkstyret i andre møte etter valget som er i november.
- Arbeidet i Kragerø kommune med besøksenter
- Deltakelse på jubileumsarrangementet til Stråholmen vel.
- Kommunens behandling av tilbud fra Telemark fylkeskommune (se nedenfor).

Tone Berge Hansen orienterte:

- Forslag til representanter fra Vestfold og Telemark fylkeskommune antakelig ikke vil være på plass før litt ut på nyåret, på grunn av sammenslåingen fra 1. januar.
- Fylkesutvalget har tilbudt Kragerø kommune å overta eiendommen Tårnskogen uten vederlag. Eiendommen er på ca. 90 daa, mesteparten i nasjonalparken.

Torstein Kiil orienterte:

- Oversendelse fra organisasjonene på Jomfruland og Stråholmen til Kragerø kommune med forslag til grunneierrepresentanter.
- Administrasjonen av Utvalgte kulturlandskap overføres fra Fylkesmannen til kommune fra nyttår. Kan bli en utfordring for Kragerø/Drangedal. Kommunen anmodes om å sikre bemanningen, slik at driften med bl.a. behandling av tilskuddssøknader, blir gjennomført på en rask og effektiv måte.
- Utvalgte kulturlandskap er 10 år i 2019.
- Arbeidet med tekster i Samordningsgruppe for Jomfruland og Stråholmen er forsinket. Plan for arbeidet foreligger og det bør arbeides ut over høsten.
- Saueholdet på Stråholmen har gått bra i 2019 og det er godt med vinterfor.
- Ryddingen på Stråholmen har gått som planlagt 15 ungdommer jobbet i to uker.
- Det kan ligge gode muligheter i «virtuelle gjerder» (No fence). Er aktuelt tema på kulturlandskapsseminaret på Jomfruland i 2020.

Forvalter orienterte:

- Forvaltningsplan med integrert besøksstrategi ble godkjent i juli og er gjeldende.
- En del informasjonspunkter er etablert, men noen gjenstår på grunn av forsinkelser og feilleveranser.
- Brosjyre er foreløpig ikke trykket. Manuskript og bilder ble levert tidlig på året, men det oppsto flere feil i forbindelse med videre bearbeiding.
- Restaurering av steingjerder på Øytangen er videreført. Sju elever ved anleggsgartnerlinja på Nome vgs. jobbet i tre dager.
- Inngjerding og beiting i området Vestre Saltstein er gjennomført.
- Holmsløkka, Øytangenløkka, Plommehagen, Øytangenbrygga nord og sør, samt inngjerdet område nord på Øytangen er slått på ettersommeren.
- Forvalter er konsultert av Politiet i forbindelse med etterforskning av et tilfelle av mulig lavtflyging og landing med sjøfly.
- Forsøk med utsåingen av strandtorn er lovende. Telemark botaniske forening har påvist 76 nye spirer.
- Biofokus arbeider med forslag til skjøtselsplan for Øytangen. Vil bli levert tidlig i oktober.
- Stistolper er satt opp på to strekninger på Øytangen for å kanalisere ferdselen bedre.

- To benkeplater i eikespiler er produsert. Vil bli satt opp på utsiden på Øytangen når innfestingen er levert. Det må ses på om de fungerer bra og ser bra ut før det eventuelt produseres flere.
- Det er nasjonalparkkonferanse i Trondheim 5 – 6. mai, der det er ønskelig at det nye styret deltar.

Sak 2019/21: Halvårsregnskap og prioriteringer for resten av året

Innstilling

Styret tar regnskapsstatus til etterretning.

Vedtak

Styret tar regnskapsstatus til etterretning.

Sak 2019/22: Delfinansiering og eierskap til nytt tårn på Øytangen

Innstilling

Jomfruland nasjonalpark ser positivt på planene om nytt tårn på Øytangen på Jomfruland. Anlegget vil være en styrke for informasjonsarbeidet og opplevelsesverdien i nasjonalparken, og vil styrke det faglige grunnlaget for forvaltningen av fugl. Det vil også være tilrettelegging for naturbasert reiseliv.

Nasjonalparken stiller 200 000 kroner til disposisjon i 2019. Det forutsettes at anlegget får en besøksenhet for nasjonalparken på grunnplanet med areal tilsvarende den delen av betongfundamentet som ikke opptas av tårnet. Styret har ikke tilstrekkelig udisponerte midler på årets budsjett og Kragerø kommune anmodes om å forskuttere beløpet mot å få det refundert i 2020. Kragerø kommune oppfordres også til å gå inn med en egen andel av finansieringen.

Styret har sett hen til om det er aktuelt å gi tillatelse til anlegget etter verneforskriften. Vurderingen er at kravene i verneforskriften § 11 jf. naturmangfoldloven § 48 om at tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig, er oppfylt. Det er da lagt til grunn at anlegget vil bremse ferdselen på den nordligste delen av Øytangen og ut i engene og på stranda på innsiden, slik at selv om det kommer flere besøkende til Øytangen, vil andelen som fortsetter videre bli redusert, slik at ferdselen i disse områdene ikke vil øke i forhold til dagens omfang. Det er en skjønnsmessig vurdering som det er begrenset faktabasert grunnlag for. Styret har likevel kommet til at kunnskapsgrunnlaget bør være tilstrekkelig og at føre-var-prinsippet ikke kommer til anvendelse.

Spørsmålene om eierskap til prosjektet og til bygget legges fram uten innstilling.

Hvis styret velger å ta eierskapet, bør det forutsettes at bygget føres opp med materialer og tekniske løsninger som krever et minimum av vedlikehold. Det bør også forutsettes at tårnet gjøres svært sikkert slik at en nærmest kan se bort fra skader og erstatningskrav. Videre stilles det krav til at Jomfruland fuglestasjon tar daglig tilsyn og drift, nødvendig reingjøring og enkelt vedlikehold uten økonomisk kompensasjon. Eventuelle utgifter i forbindelse med drift og enkelt vedlikehold dekkes av eier. Nasjonalparkens tilknytning vil da innebære at styret er inhabilt i sak om dispensasjon fra verneforskriften og at saken må behandles av et settestyre, oppnevnt av Kommunaldepartementet.

Anlegget bør gis et navn som tydelig signaliserer at det er til forskjellig bruk for alle. Styret anbefaler at det arbeides med et navn som er dekkende.

Det bør det legges til rette for besøk med rullestol i besøksenheten. Stien over engene på Øytangen og inn til bygget bør ha god rullestolstandard.

Det bør brukes lokale leverandører til arbeid som egner seg til det.

Behandling

Torstein Kiil fremmet følgende endringsforslag:

Inntil det er avklart hvem som blir eier av tårnet tar nasjonalparkstyret ansvar for å utrede og sette i gang forberedende prosesser. Det forutsettes at Thon stiftelsen kan delta i finansieringen.

Nasjonalparkstyret har vurdert forprosjekt for nytt fugletårn/informasjons punkt på Øytangen og stiller seg positivt til at dette etableres og ber om at følgende følges opp og avklares før saken legges frem til ny behandling.

1. I tilknytning til tårnet vil det være ønskelig å etablere et informasjonspunkt med flere funksjoner. Det planlegges for sitteplasser med et takoverbygg for 40- 50 personer egnet for grupper som guides, bl.a. skoleklasser. Det skal være rullestolstandard på stien frem til tårnet, til platting på laveste nivå. Det utredes hvilke andre funksjoner det er ønskelig å lokalisere inntil tårnet og deres arealbehov. Dersom arealbruken medfører strid med verneformålet eller at verneverdiene kan bli skadelidende, må noen funksjoner lokaliseres lengre syd på Øytangen.
2. Nasjonalparkstyret godkjenner foreløpig de fremlagte tegninger av tårnet med noen justeringer. Det forutsettes at løsninger med innvendig trapp gjennomgås/justeres for å gi best mulig funksjonalitet og for å redusere mulighetene for fall/ulykker. Andre forhold som går på sikkerhet og vanninntrenging, gjennomgås. Det skal velges trematerialer som har stor holdbarhet og lavt vedlikeholdsbehov. Konstruksjon og fundamentering beregnes og kvalitet sikres.
3. Arealbehovet i tilknytning til tårnet er avhengig av om besøkende kan bevege seg videre nordover mot Kråka. Av hensyn til verneverdiene avklares derfor nødvendigheten av å innføre ferdselsforbud deler av året, umiddelbart eller senere. Styret med et begrunnet vedtak kan ta opp ønske om ferdselsforbud med Miljødirektoratet.
4. Finansieringen av tårnet med tilhørende anlegg forutsetter offentlige midler i tillegg til private. På nasjonalparkens budsjett for 2020 avsettes minimum kr 200 000. Kragerø kommune og fylkeskommunen, inviteres til å delta med bidrag i 2020 når kostnadene er nærmere avklart. Det undersøkes også om andre kan bidra med tilskudd. Thon-stiftelsen orienteres om foreløpige kostnadstall og finansiering, samtidig som det bes om bekreftelse på utsatt frist til 1. april 2020 med å fremlegge endelig finansieringsplan. Fremtidig eierskap til tårnet og bygninger/innretninger avklares gjennom videre prosess. Kragerø kommune, fylkeskommunen og nasjonalparken bør hver for seg eller sammen være eier.
5. Telemark ornitologiske forening som en aktiv bruker, anmodes om å påta seg daglig drift og tilsyn med tårnet etter nærmere avtale. Utgifter til innkjøp av materiell i forbindelse med vedlikehold dekkes av eier.
6. Når kommunen og fylkeskommunen har behandlet saken og eierskap og andre forhold er utredet, legges saken på nytt frem for nasjonalparkstyret til behandling. Dersom nasjonalparken blir eier, gjøres forberedelser til at et settestyre skal sluttbehandle saken.
7. Det utlyses en enkel navnekonkurranse på lokaliteten.

Tone Berge Hansen fremmet følgende endringsforslag:

1. Nasjonalparkstyret vedtar å arbeide videre med realisering og finansiering av nytt tårn på Øytangen.
2. Styret gir tilsagn om 200 000 kr til arbeidet.
3. En egen prosjektgruppe ledet av forvalter arbeider videre med prosjektet og styret holdes løpende orientert om framdriften. Forvalter knytter til seg relevante samarbeidsparter i

prosjektgruppen, herunder Norsk Ornitologisk forening Telemark, Kragerø kommune m.fl. for å sikre god fremdrift i prosjektet.

4. Forslag til vedtak fra Torstein Kiil, legges ved som et av grunnlagene for videre behandling av saken.

Vedtak

1. Nasjonalparkstyret vedtar å arbeide videre med realisering og finansiering av nytt tårn på Øytangen.
2. Styret gir tilsagn om 200 000 kr til arbeidet.
3. En egen prosjektgruppe ledet av forvalter arbeider videre med prosjektet og styret holdes løpende orientert om framdriften. Forvalter knytter til seg relevante samarbeidsparter i prosjektgruppen, herunder Norsk ornitologisk forening Telemark, Kragerø kommune m.fl. for å sikre god fremdrift i prosjektet.
4. Forslag til vedtak fra Torstein Kiil, legges ved som et av grunnlagene for videre behandling av saken.

Sak 2019/23: Henvendelse om flytting av temaplakat

Innstilling

Saken legges fram uten innstilling.

Hvis styret mener at plakaten bør flyttes, bør det være et vilkår at forvalter i samråd med grunneier anviser nytt sted og at Lund besørger flyttingen selv. Plakatunderstellet skal støpes fast i grunnen i 30 cm dype hull med en blanding av mørtel og stein. Jord/grus og torv med planter på stedet skal legges på toppen. Støp fra eksisterende sted må fjernes og hullene skal fylles igjen med stein og grus og torv med planter på stedet skal legges på toppen.

Behandling

Torstein Kiil, Solfrid Rui Slettebakken og Jone Blikra la fram følgende forslag:

Plakaten kan flyttes slik Lund foreslår. Det er en forutsetning at Lund besørger flyttingen selv. Nytt sted anvises av forvalter i samråd med grunneier. Plakatunderstellet skal støpes fast i grunnen i 30 cm dype hull med en blanding av mørtel og stein. Jord/grus og torv med planter på stedet skal legges på toppen. Stativet skal stå i vater. Støp fra eksisterende sted må fjernes og hullene skal fylles igjen med stein og grus og torv med planter på stedet skal legges på toppen.

Vedtak

Plakaten kan flyttes slik Lund foreslår. Det er en forutsetning at Lund besørger flyttingen selv. Nytt sted anvises av forvalter i samråd med grunneier. Plakatunderstellet skal støpes fast i grunnen i 30 cm dype hull med en blanding av mørtel og stein. Jord/grus og torv med planter på stedet skal legges på toppen. Stativet skal stå i vater. Støp fra eksisterende sted må fjernes og hullene skal fylles igjen med stein og grus og torv med planter på stedet skal legges på toppen.

Sak 2019/24: Eventuelt

Torstein Kiil Foreslo at de viktigste bestemmelsene og retningslinjene for nasjonalparken blir redigert inn et eget dokument som er lettere tilgjengelig for folk enn forvaltningsplanen.

Viggo Nicolaysen viste til at plakatene i nasjonalparken om Theodor Kittilsen er i dårlig forfatning. Kragerø kommune ved Kulturavdelingen oppfordres til å ruste dem opp.

Viggo Nicolaysen pekte på at Jomfruland nasjonalpark er vist i offentlige kart i området ved Saltverksmyr som ligger utenfor nasjonalparken. Kragerø kommune bør be om at det blir rettet opp i.

Solfrid Rui Slettebakken foreslå at saker og protokoller blir sendt Kragerø og Vestmar blad for å få bedre dekning av styrets arbeid i avisa.